Ministerie van Financiën

A 23_02_2023

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Verbruiksbelastingen, Douane en Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Nader rapport – wetsvoorstel opheffing geheimhoudingsplicht t.b.v. de IBTD

Datum
17 januari 2023

Notanummer
2023-0000036117

Bijlagen
1. Advies RvS
2. Nader rapport
3. Gewijzigd wetsvoorstel
4. Nota VDI-320785
5. Nota's actieve openbaarmaking

Aanleiding

- Op 14 december jl. heeft de Raad van State (RvS) een advies gegeven over het wetsvoorstel ter opheffing van de geheimhoudingsplicht van Toeslagen en Douane t.b.v. de inspectie belastingen, toeslagen en douane (IBTD).
- Over de inhoud van dit advies bent u eerder geïnformeerd (nota VDI-320785, tevens als bijlage). Naar aanleiding van het advies is de Memorie van toelichting bij het wetsvoorstel aangepast.
- Met deze nota wordt u gevraagd akkoord te gaan met de aangepaste memorie van toelichting en het nader rapport.

Beslispunten

- Bent u (stas TD en stas FB) akkoord met de aangepaste memorie van toelichting en het nader rapport? Het akkoord van stas FB wordt gevraagd omdat in de memorie van toelichting wordt aangegeven dat ook voor de Belastingdienst een structurele opheffing van de geheimhoudingsplicht wordt gecreëerd t.b.v. de informatievoorziening aan de IBTD.
- Indien u hiermee akkoord bent, kunt u (stas TD) de wet, de memorie van toelichting en het nader rapport ondertekenen, waarna het via het kabinet van de Koning aan de Tweede Kamer kan worden aangeboden.
- Bent u akkoord met het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

akkoord

Kernpunten

- De RvS adviseert om de memorie van toelichting aan te vullen met een passage waarin duidelijk wordt dat in het algemeen geen wettelijke grondslag nodig is voor de verstrekking van gegevens van het ene onderdeel van een ministerie aan een ander onderdeel van datzelfde ministerie, maar dat er niettemin redenen zijn voor een wettelijke grondslag wanneer het gaat om fiscale gegevens, concurrentiegevoelige gegevens of persoonsgegevens en voor de verdere verwerking van dit type gegevens.
- Naar aanleiding van dit advies is de memorie van toelichting met een dergelijke passage aangevuld.

- De RvS adviseert daarnaast om de memorie van toelichting aan te vullen met een beschrijving van de verhouding tussen de voorgestelde wettelijke bepalingen inzake gegevensverstrekking door Toeslagen en Douane, en daarnaast de regulering van het verwerken en verdere gebruik van gegevens door de IBTD op het niveau van een ministeriële regeling.
- U wordt geadviseerd de memorie van toelichting hier (nu) niet op aan te vullen, omdat dit een grondige nadere analyse vraagt en dit wetsvoorstel daar niet op hoeft te wachten. In het nader rapport is benoemd dat bezien wordt of het opportuun is om de oprichting en gegevensverwerking van de IBTD alsnog bij wet te regelen. U (beide staatssecretarissen) en de minister worden hierover later nader geadviseerd.

Toelichting

- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft in haar advies m.b.t. dit wetsvoorstel aangegeven dat de IBTD naar haar oordeel geenszins vanzelfsprekend is dat op de uitwisseling van gegevens tussen ambtenaren van hetzelfde bestuursorgaan de geheimhoudingsplicht van toepassing is.
- De RvS geeft hetzelfde aan, maar overweegt dat bij fiscale gegevens, concurrentiegevoelige gegevens of persoonsgegevens en verdere verwerking van dit type gegevens wel redenen aanwezig zijn voor een wettelijke grondslag bij de verdere verwerking van deze gegevens.
- Er is geen bezwaar om dit onderscheid in de toelichting te verduidelijken.
- De IBTD is per 1 januari 2022 opgericht door middel van een wijziging van het Organisatiebesluit Ministerie van Financiën 2020. De taakuitoefening en bevoegdheden van de IBTD zijn geregeld in een aparte regeling: de Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD.
- De keuze voor de oprichting van de IBTD via het organisatiebesluit was vooral ingegeven door tijdsdruk. Het regelen van de taken en bevoegdheden van de IBTD in een regeling, gebaseerd op artikel 41c van het Organisatiebesluit Ministerie van Financiën 2020, is hier een gevolg van.
- Het feit dat de doorbreking van de geheimhoudingsplicht van de Douane en Toeslagen bij verstrekking aan de IBTD bij wet wordt geregeld roept bij de RvS de vraag op wat de verhouding is tussen deze wettelijke bepalingen enerzijds, en de regulering van het verwerken en verdere gebruik van gegevens door de IBTD op het niveau van een op het organisatiebesluit gebaseerde regeling anderzijds.
- Naar aanleiding van dit advies van de Raad van State wordt bezien of het opportuun is om de oprichting en de grondslag voor gegevensverwerking van de IBTD alsnog bij formele wet te regelen. U (beide staatssecretarissen) en de minister ontvangen hierover binnenkort een apart advies.
- Voor nu wordt u geadviseerd om hier niets over op te nemen in de toelichting op dit wetsvoorstel, maar aan te geven in het nader rapport dat wordt bezien of het opportuun is de IBTD bij formele wet te regelen.
- Voor de Belastingdienst is eerder besloten dat artikel 43c van Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994 zal worden aangepast om meer structurele verstrekking van gegevens waarop de geheimhoudingsplicht rust aan de IBTD mogelijk te maken (in plaats van losse ontheffingen te verstrekken), nu blijkt dat er bij de IBTD meer behoefte is aan dergelijke gegevens dan aanvankelijk gedacht.

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

- In reactie op de motie Eerdmans c.s. hebt u bevestigd dat een wetswijziging noodzakelijk is om informatie waarop de geheimhoudingsplicht rust te kunnen delen met de IBTD. U hebt daarin ook toegezegd deze wetswijziging zo snel mogelijk te realiseren zodat de IBTD effectief haar werk kan (blijven) doen.
- Op 17 februari jl. heeft BZK de kabinetsreactie op de initiatiefnota Omtzigt (inzake een wettelijke borging van de onafhankelijke taakuitoefening van inspecties) naar de Tweede Kamer gestuurd. Deze kabinetsreactie is de opmaat naar een Wet op de rijksinspecties, als opgenomen in het coalitieakkoord. In deze reactie stelt het kabinet dat 'het [verkent] of het mogelijk is toezichts- en gegevensverwerkingsbevoegdheden te regelen voor inspecties'. Het nader rapport dat nu aan u wordt voorgelegd is hiermee in lijn.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Doc. nr.	Datum	Naam document
1	16-8-2022	Nota - stasTD - MR-versie pakket Belastingplan 2023
2	14-9-2022	Nota - stasTD - Advies AP-opheffing geheimhoudingsplicht t.b.v. de IBTD
3	19-12-2022	Nota - stasTD - Advies RvS-wetsvoorstel opheffing geheimhoudingsplicht t.b.v. de IBTD

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister van Financiën
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Algemene Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

MR-versie pakket Belastingplan 2023

Datum
16 augustus 2022

Notanummer
2022-0000204727

Bijlagen
geen

Aanleiding

Het pakket Belastingplan 2023 moet komende vrijdag 19 augustus verstuurd worden ten behoeve van behandeling in de MR op 26 augustus. Wij vragen hiervoor uw akkoord en ondertekening van de formulieren.

Daarnaast willen we u nog enkele aanvullende beslis- en informatiepunten voor het pakket Belastingplan voorleggen en worden enkele vragen van staatssecretaris TD bij de conceptwetteksten beantwoord (uw overige reactie is verwerkt).

Leeswijzer

Onderdeel 1
- Beslispunten 1 voor de staatssecretaris FB en TD;
- Beslispunten 2 en 3 zijn voor de staatssecretaris FB;
- Beslispunt 6 en 7 is voor de minister van Financiën;
- Beslispunt 8 is voor de staatssecretaris TD; en
- Beslispunt 4 en informatiepunt 1 is voor staatssecretaris FB.

Onderdeel 2
- Informatiepunt 1 is voor de staatssecretaris FB; en
- Informatiepunt 2, 3, 4 en 5 zijn voor de staatssecretarissen TD.

Onderdeel 1: vormgeving pakket Belastingplan en ondertekenen stukken t.b.v. de MR

Beslispunt 1: *omvormen twee maatregelen uit wetsvoorstel Belastingplan 2023 tot twee zelfstandige wetsvoorstellen (**stas FB en TD**)*

De wetgevingstoets van J&V is afgerond. Zij adviseerden in hun toets om de maatregelen 'Opheffing geheimhoudingsplicht t.b.v. de inspectie Belastingdienst, Toeslagen en Douane' en 'Delegatiebepaling bepalen wanneer geen invorderingsrente' als losse maatregelen uit het wetsvoorstel Belastingplan 2023 te halen en om te vormen tot twee zelfstandige wetsvoorstellen binnen het pakket Belastingplan 2023, omdat zij niet voldoen aan de criteria voor opname in een verzamelwetsvoorstel. Wij adviseren u hiermee in te stemmen.

J&V adviseerde ook om het afschaffen van de FOR om te vormen tot een zelfstandig wetsvoorstel binnen het pakket. Wij adviseren u om hierin niet mee te gaan en de FOR als onderdeel van de wet Belastingplan zelf te handhaven, dit vooral gelet op de budgettaire samenhang.

- Het omvormen van deze maatregelen tot zelfstandige wetsvoorstellen verandert in principe niets aan de parlementaire behandeling van deze wetgeving. De twee wetsvoorstellen doorlopen – tenzij de Kamer anders besluit - precies dezelfde stappen op precies hetzelfde moment als de overige wetsvoorstellen in het pakket Belastingplan 2023.
- Voor de overige maatregelen in het wetsvoòrstel Belastingplan 2023 geldt dat zij wel voldoen aan de criteria voor opname in een verzamelwetsvoorstel, omdat zij budgettaire samenhang kennen.

Beslispunt 2: *wetgeving m.b.t. Caribisch Nederland opnemen in nota van wijziging op BP23 of in Fiscale verzamelwet 2024 (**stas FB**)*

U heeft in een overleg over Caribisch Nederland aangegeven de maatregel 'Nultarief en vrijstelling voor de algemene bestedingsbelasting op de invoer, levering en installatie van zonnepanelen, zonnecollectoren en windturbines' op te willen nemen in het wetsvoorstel Belastingplan 2023.

Het is niet haalbaar gebleken om deze maatregel nog op te nemen in de wetgeving waarvoor eind augustus advies wordt gevraagd aan de Raad van State. Dat komt vooral doordat in een relatief laat stadium de wetgeving (door wezenlijke verschillen in de wetssystematiek kan het BTW-voorstel niet 1-op-1 worden overgenomen in de Belastingwet BES) voor deze maatregel geschreven moest worden en nog op uitvoerbaarheid getoetst wordt.

Daarom willen we u graag voorleggen of u deze maatregel via een nota van wijziging op het wetsvoorstel Belastingplan 2023 wilt regelen of via de Fiscale verzamelwet 2024. Naar verwachting is de uitvoeringstoets begin september afgerond.

Beslispunt 3: *criteria voor opname wetgeving in pakket Belastingplan 2023 openbaar maken via MvT van wetsvoorstel Belastingplan 2023 (**stas FB**)*

In de Memorie van Toelichting van een wetsvoorstel Belastingplan wordt de afgelopen jaren standaard ingegaan op het spreiden van fiscale wetgeving. Het wetsvoorstel Belastingplan 2023 bevat hierover ook een passage. Daarin zijn de uitgangspunten opgenomen die intern gehanteerd worden om te bepalen of bepaalde wetgeving in een pakket Belastingplan wordt opgenomen. Dit betekent dat zij voor het eerst openbaar worden. De tekstpassage uit het wetsvoorstel staat hieronder. Bent u daarmee akkoord?

- Het kabinet hecht aan het belang van spreiding van fiscale wetgeving. Een ruime, reële voorbereidingstijd voor nieuwe wetgeving en de gelegenheid voor beide Kamers om daar zorgvuldig naar te kijken, komt de kwaliteit ten goede. Kamerleden van beide Kamers en diverse adviesorganen vragen hier ook al enige tijd terecht aandacht voor.
- Daarom hanteert het kabinet de volgende uitgangspunten voor fiscale wetgeving:

1) De beleidsmatig meest ingrijpende en voorzienbare wetsvoorstellen over de kabinetsperiode spreiden en als zelfstandig wetsvoorstel met een eigen regulier wetgevingstraject indienen.
2) Minder beleidsmatig en meer technische en kleinere fiscale wijzigingen opnemen in een Fiscale verzamelwet, die dan als zelfstandig wetsvoorstel met een eigen regulier wetgevingstraject in het voorjaar wordt ingediend.
3) Fiscale wetgeving wordt opgenomen in een pakket Belastingplan als een van de volgende omstandigheden speelt:
    - Er bestaat een budgettaire samenhang met de begroting van volgend jaar;
    - Er bestaat een Europeesrechtelijke verplichting voor een bepaalde inwerkingtredingsdatum die niet met een regulier wetgevingstraject gehaald kan worden;
    - Er bestaat noodzaak om de gevolgen van een juridische uitspraak of arrest zo snel mogelijk te repareren;
    - Het is voor de uitvoering van belang dat de betreffende wetgeving is aangenomen door beide Kamers zodat het op een bepaald moment uitgevoerd kan worden; of
    - Het is noodzakelijk dat een urgent probleem opgelost wordt.

Beslispunt 4: *inbrengen in augustusbesluitvorming om maatregel 'introduceren twee schijven box 2' om te zetten in een parameterwijziging* ***(stas FB)***

Bij het opstellen van de uitvoeringstoets voor de maatregel 'introduceren twee schijven in box 2' blijkt dat deze maatregel – mede in het licht van de overige wetgeving – de knelpunten voor de inkomensheffingen in de ICT-portfolio van de Belastingdienst vergroot. Over deze knelpunten is vorige week in bredere context met u gesproken. Daar is onder andere aan bod gekomen om bepaalde maatregelen om te vormen tot een parameterwijziging. Relevant daarbij was ook dat het IBO Vermogensverdeling zich positiever uitspreekt over alternatieven. Over de oplossing voor de totale problematiek wordt u met een separate nota geadviseerd.

Gaat u akkoord om het omzetten van deze maatregel in een parameter in te brengen in de augustusbesluitvorming?

Beslispunt 5: *verzending stukken aan MR*

Wij adviseren u in te stemmen met de verzending (uiterlijk vrijdag 19 augustus) van de bijgevoegde wetsvoorstellen (inclusief de afgeronde uitvoeringstoetsen en overige bijlagen) aan de MR. De behandeling vindt op 26 augustus plaats.

Beslispunt 6: *ondertekening verzoek spoedadvies aan MR -* ***minister***

Wij adviseren u de bijgevoegde brief aan de Minister-President te ondertekenen om van de MR het akkoord te krijgen om de RvS te verzoeken om een spoedadvies voor het pakket BP22 en om het advies van de RvS – voor zover het niet ingrijpend is – zonder terugkomst in de MR te verwerken.

Beslispunt 7: *ondertekening MR-formulier door* ***minister***

Wij adviseren u (zoals gebruikelijk is) het MR-formulier voor het wetsvoorstel Belastingplan 2022 te ondertekenen.

Daarnaast vragen we u (vanwege de fysieke afwezigheid van de staatsecretaris FB op vrijdag) ook de volgende MR-formulieren te ondertekenen:
1. Herstel Box 3
2. Overbruggingswet Box 3
3. Minimum CO2-prijs industrie
4. Mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens (mede namens de Minister van Klimaat en Energie)
5. Delegatiebepaling bepalen wanneer geen invorderingsrente (bij akkoord van beslispunt 1)

Beslispunt 8: *ondertekening stukken door* ***staatssecretaris TD***

Wij adviseren u de volgende stukken te ondertekenen met betrekking tot het wetsvoorstel Belastingplan 2023, omdat daarin de aan Toeslagen gerelateerde maatregelen zijn opgenomen:
- Brief spoedadvies Raad van State; en
- Brief aan het Kabinet van de Koning.
- Indien akkoord met beslispunt 1: MR formulier wetsvoorstel 'Opheffing geheimhoudingsplicht t.b.v. de inspectie Belastingdienst, Toeslagen en Douane'

Informatiepunt 1 (stas FB): onderdelen uit het pakket Belastingplan 2023 die nog ontbreken in de MR-documenten en de uitvoeringstoetsen

- De wetsvoorstellen inclusief benodigde bijlagen zijn bijna volledig afgerond. De komende twee weken worden de laatste wijzigingen door bijvoorbeeld de augustusbesluitvorming. Dit komt overeen met de stand van zaken van eerdere jaren. Hiervoor ontvangt u dan een uitgebreide annotatie.
- Normaalgesproken wordt bij het voorleggen van wetgeving aan de ministerrraad ook de uitvoeringstoets meegestuurd. Dat zal voor het grootste deel van de uitvoeringstoetsen voor het Belastingplan dan ook het geval zijn. Deze zijn gereed voor de verzending van het Belastingplanpakket aan de Ministerraad op vrijdag 19 augustus.
- Een aantal toetsen is naar verwachting niet tijdig gereed voor de MR zending van vrijdag 19 augustus. Dit ziet met name op de toetsen waarvan de wetgeving in de tweede helft van juni of later is afgerond of waar nog politieke besluitvorming over plaats moet vinden. Het gaat om:

Maatregel	Aangeleverde wettekst	Stand van zaken Uitvoeringstoets (UT)	Verwachte levering MR
Afschaffen FOR	10 augustus	Laatste wijzigingen in UT worden nog verwerkt.	Mee in zending aan RvS; niet tijdig gereed aanbieding aan de MR.
Aftopping 30%-regeling	7 augustus aangepaste tekst	UT wordt herzien o.b.v. beslissing switchmogelijkheid. Daarnaast wordt de verwachtte toename in bezwaar/beroep (benodigde fte's) en consequenties voor uitvoerbaarheid nog in	Onzeker is of de toets tijdig gereed is voor aanvragen van advies aan de RvS; met hen wordt afgestemd dat de toets tijdens

		beeld gebracht.	hun adviesperiode volgt.

Maatregel	Aangeleverde wettekst	Stand van zaken Uitvoeringstoets (UT)	Verwachte levering MR
Belastingvrijstelling ABB duurzame energie-productiemiddelen Caribisch Nederland	9 augustus	Nog niet gereed. Zie ook beslispunt 2 over in welk wetgevingstraject deze wetgeving op te nemen.	Niet tijdig gereed aanbieding MR en aanvragen advies RvS. NB: ons voorstel is om dit via Nota van wijziging te doen.
Vrijstelling bpm bestelauto afbouwen naar 0% in 2026	Mei 2022	Uitvoeringstoets kan worden afgerond zodra politieke besluitvorming heeft plaatsgevonden.	UT wordt opgeleverd wanneer politieke besluitvorming heeft plaatsgevonden. Niet tijdig gereed aanbieding MR; wel bij aanvraag advies RvS.
Leegwaarderatio	9 augustus	De benodigde IV-ondersteuning voor het uitzonderen van tijdelijke contracten lijkt niet haalbaar per 1-1-2023, hierdoor is toezicht zeer beperkt mogelijk.	UT is naar verwachting niet tijdig afgerond voor de MR, wel bij aanvraag advies RvS.

- Mochten er uit deze toetsen nog knelpunten naar voren komen, wordt u hierover nader geïnformeerd.
- Verder geldt dat voor de augustusbesluitvorming de reguliere knoppen die hierin terugkomen zoals belastingtarieven, hoogte van toeslagen en heffingskortingen (zogeheten parameteraanpassingen) uitvoerbaar zijn per 2023. Bij elk beleidsvoorstel in de augustusbesluitvorming moet worden bezien of het (politiek en beleidsmatig) wenselijk en technisch mogelijk is om deze via een parameterwijziging vorm te geven. De ruimte voor andere aanpassingen in de uitvoering blijven zeer beperkt.

Onderdeel 2: informatiepunten m.b.t. pakket Belastingplan 2023

Informatiepunt 1: brief deelnemers Duurzame Luchtvaart Tafel (stas FB)
Op 26 juli 2022 heeft de minister van Financiën een brief ontvangen van deelnemers van de Duurzame Luchtvaart Tafel. In de brief verzoeken de betrokken deelnemers om de extra opbrengst als gevolg van de verhoging van de vliegbelasting in te zetten voor de verduurzaming van de luchtvaart. Naar aanleiding van deze brief vraagt u om een advies in het kader van het Belastingplan 2023.

De IRF zal de beantwoording van deze brief in behandeling nemen. Zij zullen aangeven dat in het coalitieakkoord staat dat een deel van de verhoging van de vliegbelasting wordt ingezet voor de verduurzaming van de luchtvaart. In de budgettaire tabel staan hier echter geen middelen voor gereserveerd. In het coalitieakkoord staat ook dat de budgettaire tabel leidend is. Daarmee wordt de opbrengst van de verhoging van de vliegbelasting niet direct geïnvesteerd in de verduurzaming van de luchtvaart. Het is echter niet zo dat er geen geld beschikbaar wordt gesteld voor de luchtvaartsector. Zo is er 60 miljoen beschikbaar voor de programmaorganisatie Schiphol en ruim 60 miljoen voor de luchtvaartveiligheid. Ook wordt er vanuit het Nationaal Groeifonds 383 miljoen (waarvan 264 miljoen onvoorwaardelijk) beschikbaar gesteld voor innovatieve technologie voor duurzame ultra-efficiënte vliegtuigen. Hiermee kan de sector op korte termijn voortvarend aan de slag met verduurzaming. Dit innovatieve pakket aan investeringen zal op termijn leiden tot een afname van de CO2-uitstoot en bijdragen aan een beter leefomgeving rond de luchthavens.

Informatiepunt 2 m.b.t. specifieke situatie voor noodopvang bij toeslagen niet doortrekken naar inkomstenbelasting (stas TD)
Op het gebied van toeslagen wordt een uitzondering toegevoegd aan het toeslagpartnerschap. Degene die in een opvang verblijft voor personen die gevlucht zijn vanwege huiselijk geweld kunnen op verzoek niet meer als toeslagpartner wordt aangemerkt. Deze personen kunnen dan zelfstandig toeslagen aanvragen of recht krijgen op meer toeslagen. De uitzondering op het toeslagpartnerschap bij verblijf in de opvang zal niet gaan gelden voor het fiscaal partnerschap in de inkomstenbelasting. Er wordt hier dus een onderscheid gemaakt met het fiscaal partnerschap.

Op het gebied van de toeslagen bestaat namelijk een direct belang om niet meer als toeslagpartner aangemerkt te worden om (meer) toeslagen aan te vragen voor te maken kosten. Voor wat betreft de inkomstenbelasting bestaat over het algemeen minder urgentie vanwege het belastingtijdvak van een jaar waarover ook pas na verloop van het tijdvak aangifte gedaan kan worden. Een belastingplichtige heeft dus meer tijd om een verzoek tot echtscheiding of scheiding van tafel en bed in te dienen bij de rechtbank. Indien gewenst kan er ook gekozen worden voor overgangsrecht.

Informatiepunt 3 m.b.t. vraag stas TD over gasthuishoudens Oekraïne
U heeft gevraagd waarom de maatregel met betrekking tot gasthuishoudens Oekraïne vervalt per koninklijk besluit en dit niet automatisch in de wet geregeld wordt. Dit heeft ermee te maken dat het niet duidelijk is tot wanneer de Richtlijn

tijdelijke bescherming van toepassing is voor ontheemde Oekraïners. Door een koninklijk besluit is er flexibiliteit om deze maatregel in te trekken als de Richtlijn tijdelijke bescherming niet meer van toepassing is. Overigens kan aan dit koninklijk besluit terugwerkende kracht worden toegekend, mocht het koninklijk besluit toch in werking treden nadat de Richtlijn tijdelijke bescherming niet meer van toepassing is op ontheemde Oekraïners.

Informatiepunt 4 m.b.t. vraag stas TD over tarief accijns laag alcoholisch bier

U heeft gevraagd of het verhogen van het tarief van de accijns op laag alcoholisch bier uit het coalitieakkoord voortvloeit. In het coalitieakkoord staat dat we de belasting op suikerhoudende dranken verhogen voor 300 miljoen. Daarin staat niet dat we de accijns op laag alcoholisch bier verhogen. Hiervoor is gekozen om zo te voorkomen dat de accijns op dit bier minder wordt dan de verbruiksbelasting op alcoholvrij bier. De twee tarieven zijn al jaren en dus ook op dit moment gelijk.

De laagste bieraccijns is nu € 8,83 per hectoliter, dit is hetzelfde tarief als de belasting op alcoholvrije dranken. Beide tarieven worden dus met hetzelfde bedrag verhoogd.

Informatiepunt 5 m.b.t. vraag stas TD over verhoging tabaksaccijns
U heeft gevraagd om toe te lichten op welke manier de accijns op sigaren verhoogd wordt. De accijns op sigaren wordt in 2023 en 2024 telkens met 1%-punt verhoogd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

10-09-2022

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Verbruiksbelastingen, Douane en Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Advies AP - opheffing geheimhoudingsplicht t.b.v. de IBTD

Datum
14 september 2022

Notanummer
2022-0000223914

Bijlagen
1. Advies AP

Aanleiding

- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft op 7 september jl. advies uitgebracht over het wetsvoorstel ter opheffing van de geheimhoudingsplicht van Toeslagen en Douane ten behoeve van het verstrekken van gegevens aan de Inspectie belastingen, toeslagen en douane (IBTD).
- In deze nota ontvangt u een appreciatie van het AP- advies en wordt u gevraagd te besluiten over het vervolg.
- Omdat inmiddels duidelijk is dat voor de Belastingdienst ook een structurele doorbreking van de fiscale geheimhoudingsplicht gewenst is, is een besluit daarover tevens in deze nota meegenomen.

Beslispunten

- Gaat u, stas TD, akkoord met het voor advies aanhangig te maken van het wetsvoorstel bij de Raad van State (RvS).
- Gaat u, stas FB, akkoord met het bij ministeriële regeling regelen van een structurele doorbreking van de fiscale geheimhoudingsplicht voor de Belastingdienst ten behoeve van het verstrekken van gegevens aan de IBTD?

Kernpunten

Toeslagen en Douane[1]

- De AP geeft in haar advies aan dat zij niet overtuigd is van de noodzaak van het onderhavige wetsvoorstel omdat de IBTD naar haar oordeel geen op zichzelf staand bestuursorgaan is, maar onder het ministerie van Financiën valt. De AP acht het geenszins vanzelfsprekend dat op de uitwisseling van gegevens tussen ambtenaren van hetzelfde bestuursorgaan de geheimhoudingsplicht van toepassing is. Een dergelijke geheimhoudingsplicht zou het normale functioneren van bestuursorganen in hoge mate frustreren. De AP erkent wel dat de geheimhoudingsplicht voor de Douane strikter is dan voor Toeslagen.

aanhangig maken RvS akkoord (zie opm.) + nog wel vraag. reactie daarop i.v.m. aanhangig maken RvS niet te vroeg

[1] Voor de Belastingdienst is niks opgenomen in dit wetsvoorstel omdat dat de reeds bestaande ontheffingsmogelijkheid (artikel 67, derde lid, AWR - een mogelijkheid die Toeslagen en Douane niet kennen), voldoende leek. Op het moment van de indiening van het wetsvoorstel verwachtte de IBTD slechts een enkele keer gegevens waarop een geheimhoudingsplicht rust nodig te hebben van de Belastingdienst.

- Appreciatie: het klopt dat de IBTD geen op zichzelf staand bestuursorgaan is. De IBTD is een organisatieonderdeel van het bestuursorgaan ministerie van Financiën. Echter, Toeslagen en de douane-inspecteur zijn wel op zichzelf staande bestuursorganen, met eigenstandige taken. Dit betekent dat er juridisch gezien op dit moment een schot staat tussen hen en de IBTD voor wat betreft onderlinge gegevensuitwisseling.
- De huidige wettelijke bepalingen omtrent de geheimhoudingsplicht van Toeslagen en de douane-inspecteur bieden geen toereikende uitzondering voor gegevensuitwisseling met de IBTD. Voor een dergelijke uitzondering op de geheimhoudingsplicht moet een wettelijke bepaling worden gecreëerd.

Belastingdienst

- Het advies van de AP betreft logischerwijs uitsluitend de gegevensverstrekking van Toeslagen en Douane aan de IBTD en niet de gegevensverstrekking door de Belastingdienst.
- Eerder is besloten om voor de doorbreking van de geheimhoudingsplicht ten behoeve van de inspectie gebruik te maken van artikel 67, derde lid, Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR). Hierbij kan de minister op verzoek ontheffing verlenen. De verwachting was immers dat de IBTD zich niet zozeer zou richten op individuele casus.
- Inmiddels is de IBTD gestart met het doen van onderzoek en blijkt dat dit wel het geval is (hoewel het pas één keer is voorgekomen). Daarom is nu toch de wens ontstaan voor een structurele ontheffing. Daarmee wordt de verstrekking van gegevens slagvaardiger, hetgeen de opgedragen taak van de IBTD ondersteunt en de onafhankelijkheid benadrukt.
- Ook de IBTD heeft onlangs zelf verzocht om een structurele doorbreking van de geheimhoudingsplicht te regelen.
- Wij stellen voor om gebruik te maken van de mogelijkheid van artikel 67 AWR om dit met een ministeriële regeling te doen (wijziging van artikel 43c Uitvoeringsbesluit AWR of wijziging van de Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD). Dit wordt nog nader uitgewerkt.

Toelichting

- In de Ministerraad van 26 augustus jl. hebt u, stas TD, mandaat gekregen om het wetsvoorstel voor spoedadvies aanhangig te maken bij de RvS.
- Met de verzending van het wetsvoorstel naar de RvS is gewacht op het advies van de AP.

Het advies van de AP

- Naast het oordeel dat de AP het geenszins vanzelfsprekend acht dat uitwisseling van gegevens tussen ambtenaren van hetzelfde bestuursorgaan afstuit op de geheimhoudingsplicht, geeft de AP ook aan dat in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in artikel 2:5 is bepaald dat de geheimhoudingsverplichting niet geldt als uit de taak van het bestuursorgaan de noodzaak tot mededeling voortvloeit. De AP geeft aan dat in het wetsvoorstel niet wordt onderbouwd waarom het meewerken met de IBTD niet tot de taak van Toeslagen moet worden gerekend.
- Hoewel de AP erkent dat de geheimhoudingsplicht in het Douanewetboek van de Unie (DWU) strikter is geformuleerd dan in de Awb, concludeert de AP dat niet vaststaat dat een intern inspectiemechanisme niet gezien zou

kunnen worden als noodzakelijk voor de uitvoering van de douanewetgeving.

- De AP geeft daarnaast aan dat wetgeving duidelijk en nauwkeurig moet zijn en de toepassing ervan in de praktijk voor betrokkene voorspelbaar moet zijn, maar een wettelijke basis niet noodzakelijk is voor gegevensverstrekkingen voor interne controle, zoals volgens hen het geval is bij de controles door de IBTD.
- De AP geeft tenslotte aan dat voortzetting van het concept niet zonder bezwaar is. De AP denkt dat onduidelijkheid over de reikwijdte van de geheimhoudingsplicht tussen ambtenaren van hetzelfde bestuursorgaan kan ontstaan en dat door deze verwerkingen wettelijk te verplichten afbreuk wordt gedaan aan het recht van betrokkene om bezwaar te maken tegen een concrete verwerking.

Appreciatie: de geheimhoudingsplicht van Toeslagen en Douane en de uitzonderingen hierop

- Ondanks de door de AP aangevoerde redenen waarom het onderhavige wetsvoorstel in haar ogen niet nodig is, zien we daar vanuit wetgevingsoptiek wél reden voor en adviseren dus om het wetsvoorstel wél voor (spoed)advies aan te bieden aan de Raad van State.
- Voor zowel Toeslagen als voor de douane-inspecteur geldt de algemene geheimhoudingsplicht voor ambtenaren geregeld in de Awb. Dit artikel bepaalt dat voor ambtenaren betrokken bij de uitvoering van een taak van een bestuursorgaan een geheimhoudingsplicht jegens derden geldt, behalve als (1) een wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of (2) uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.
- Het meewerken met de IBTD en het verstrekken van gegevens aan de IBTD behoort niet tot een van de wettelijke taken van Toeslagen of de douane-inspecteur en daarmee niet tot de normale taakuitoefening van die diensten. Gegevensdeling met de IBTD valt dan ook niet onder de uitzondering van 2:5 Awb voor mededelingen die noodzakelijk zijn vanuit de taak van het bestuursorgaan. Hierdoor blijft alleen de optie om bij wettelijk voorschrift een uitzondering te maken op de geheimhoudingsplicht om informatie met de IBTD te kunnen delen.
- Voor de douane-inspecteur geldt ook nog de geheimhoudingsplicht uit het Europese Douane Wetboek van de Unie (DWU). Door de AP wordt wel opgemerkt dat de geheimhoudingsplicht uit het DWU strikter is dan artikel 2:5 van de Awb, maar in het advies wordt niet nader ingegaan op de reikwijdte van deze geheimhoudingsplicht.
- De geheimhoudingsplicht van het DWU kan in het geval van de IBTD alleen doorbroken worden op grond van een wettelijke grondslag.[2]
- Tenslotte lijkt het argument dat met deze wetswijziging afbreuk wordt gedaan aan het recht van betrokkene om bezwaar te maken tegen een concrete verwerking wat ver gezocht, aangezien betrokkene niet kan weten op welke wijze zijn gegevens worden gedeeld binnen het ministerie, wat in bezwaar gaan praktisch onmogelijk maakt.
- Om bovenstaande redenen adviseren wij u om het wetsvoorstel toch voor te leggen aan de RvS, voorzien van een aanvullende onderbouwing voor deze keuze.

[2] Expliciete toestemming, een gerechtelijk bevel of een internationaal verdrag zijn in het geval van de IBTD niet bruikbaar.

Belastingdienst

- Artikel 67 van de AWR regelt de geheimhoudingsplicht van de Belastingdienst. Op basis van artikel 67, tweede lid, kan de geheimhoudingsplicht worden doorbroken door een wettelijk voorschrift of door een ministeriële regeling. Artikel 67, derde lid, AWR geeft daarnaast de minister de mogelijkheid om een uitzondering op deze geheimhoudingsplicht te maken door middel van de ontheffing. Een ontheffing van de geheimhoudingsplicht wordt alleen verleend in incidentele en onvoorziene gevallen. Toeslagen en de douane-inspecteur kennen een dergelijke mogelijkheid tot het geven van ontheffing van de geheimhoudingsplicht niet.
- In eerste instantie was de inschatting van de IBTD voor haar onderzoeken (vrijwel) geen gegevens nodig te zullen hebben over individuele belastingplichtigen. Dit, samen met de zeer beperkte tijd waarin de IBTD is ingesteld, heeft er toe geleid dat er op dat moment geen wettelijke uitzondering van de geheimhoudingsplicht is gecreëerd. Destijds was de verwachting dat de ontheffingsmogelijkheid (artikel 67, derde lid, AWR) voldoende was voor die enkele keer dat de IBTD toch gegevens nodig heeft van de Belastingdienst.
- De IBTD is nu een aantal maanden bezig en reeds gestart met haar eerste onderzoek. Al voor dit onderzoek heeft zij, anders dan verwacht, informatie over concrete casuïstiek nodig van de Belastingdienst. Voor specifieke documenten ten behoeve van dit onderzoek kan een ontheffing van de geheimhoudingsplicht worden verleend. Echter, inmiddels is duidelijk dat de taakopvatting van de IBTD sowieso breder is dan eerder voorzien en zich nu ook zal richten op casusonderzoek. Bovendien kan de IBTD hierdoor slagvaardiger haar werkzaamheden uitvoeren. Immers, een ontheffingsverzoek moet worden gedaan aan de hand van het onderzoeksplan van de IBTD, hetgeen weer voor discussie en daarmee voor vertraging van het onderzoek kan zorgen.
- De inspecteur-generaal heeft inmiddels ook gevraagd om de gegevensverstrekking van de Belastingdienst aan de IBTD structureel mogelijk te maken.

Politiek/bestuurlijke context

Er is een toezegging gedaan aan de Kamer (en een motie heeft er toe opgeroepen) het opheffen van de geheimhoudingsplicht ten behoeve van de IBTD spoedig te regelen.

Communicatie

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Af 13-01-2023

Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Verbruiksbelastingen, Douane en Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Advies RvS - wetsvoorstel opheffing geheimhoudingsplicht t.b.v. de IBTD

Datum
19 december 2022

Notanummer
2022-0000320785

Bijlagen
1. Advies RvS

Aanleiding

Op donderdag 15 december jl. is het advies van de Raad van State (RvS) met betrekking tot het wetsvoorstel ter opheffing van de geheimhoudingsplicht van Toeslagen en Douane ten behoeve van de Inspectie Belastingen, Toeslagen en Douane (IBTD) ontvangen.

Kernpunten

- De RvS heeft een aantal opmerkingen bij het voorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat u het voorstel bij de Tweede Kamer indient (dictum B).
- De RvS merkt op dat in het algemeen geen wettelijke grondslag nodig is voor de verstrekking van gegevens van het ene onderdeel van een ministerie aan een ander onderdeel van hetzelfde ministerie.
- Er zijn volgens de RvS niettemin redenen voor een wettelijke grondslag wanneer het gaat om fiscale gegevens, concurrentiegevoelige gegevens of persoonsgegevens. Ook voor verdere verwerking van dit type gegevens, geldt dat deze niet zomaar gebruikt mogen worden voor een ander doel of taak dan waarvoor zij oorspronkelijk zijn verzameld (doelbinding).
- Voor een dergelijk gebruik is een wettelijke grondslag wel noodzakelijk. Die noodzaak kan te meer gelden als gegevens aan derden zoals aan beide Kamers worden verstrekt.
- Tenslotte heeft de RvS een opmerking over het feit dat in het onderhavige wetsvoorstel voor de verstrekking van slechts een bepaalde categorie persoonsgegevens een wettelijke grondslag wordt geregeld (te weten gegevens die worden ontvangen van Toeslagen en de Douane, waar een geheimhoudingsplicht op rust). Voor alle overige gegevensverwerkingen worden regels gesteld in de ministeriële regeling die de taken en bevoegdheden van de IBTD regelt (Regeling taakuitoefening en bevoegdheden IBTD). Dit roept bij de RvS de vraag op naar de verhouding tussen de voorgestelde wettelijke bepalingen inzake gegevensverstrekking enerzijds, en de regulering van het verwerken en verdere gebruik van gegevens door de IBTD op het niveau van een ministeriele regeling anderzijds.
- Het advies van de RvS (met name de slotopmerking) zal goed worden bestudeerd en u ontvangt na het kerstreces een advies met betrekking tot het vervolg het wetsvoorstel, en een indicatie van wat dit advies betekent

voor de verwerking van gegevens door de IBTD op basis van een ministeriële regeling.

Toelichting

- Bij het oprichten van de IBTD is er, met name omwille van de tijd die hiermee gemoeid gaat, bewust voor gekozen dit niet bij formele wet te doen, maar via het Organisatiebesluit Ministerie van Financiën 2020. Om diezelfde reden was het ook niet mogelijk een verwerkingsgrondslag voor gegevens bij wet te creëren.
- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft eerder in haar advies m.b.t. dit wetsvoorstel aangeven dat de IBTD naar haar oordeel geen op zichzelf staand bestuursorgaan is (want opgericht via het Organisatiebesluit Ministerie van Financiën 2020) en dat het daarmee geenszins vanzelfsprekend is dat op de uitwisseling van gegevens tussen ambtenaren van hetzelfde bestuursorgaan de geheimhoudingsplicht van toepassing is. Een dergelijke geheimhoudingsplicht zou het normale functioneren van bestuursorganen in hoge mate frustreren.
- De AP heeft geadviseerd de procedure niet voort te zetten tenzij de noodzaak overtuigend is onderbouwd. Omdat Toeslagen en de douane-inspecteur wel op zichzelf staande bestuursorganen zijn is besloten de procedure wel voort te zetten.
- De RVS gaat in haar advies dus deels mee in de zienswijze van de AP (gegevensverstrekking van ene onderdeel naar andere onderdeel van een ministerie vergt over het algemeen geen wettelijke grondslag). Echter, ook geeft de RVS aan dat voor verstrekking van bepaalde gegevens en de verdere verwerking ervan, weldegelijk een wettelijke basis nodig is.
- De betekenis van het advies voor het vervolg van het wetstraject, alsmede voor de verwerking van gegevens op grond van de ministeriële regeling vergt nadere bestudering.

Communicatie
n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
In reactie op de motie Eerdmans c.s. hebt u bevestigd dat een wetswijziging noodzakelijk is om informatie waarop de geheimhoudingsplicht rust te kunnen delen met de IBTD. U hebt daarin ook toegezegd deze wetswijziging zo snel mogelijk te realiseren zodat de IBTD effectief haar werk kan (blijven) doen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.